

פעולה מס' אהם שטחים פתוחים

רקע:

האם יצא לכם פעם להסתכל קדימה בעיניים פקוחות לרווחה ו... לא לראות עד האופק בניין , כביש או מפעל ? שטח פתוח הוא שטח שאינו בנוי, כלומר: שדה בור, חוף ים, שמורת טבע, פארק ואף שדה חקלאי. ואצלנו בארץ? - בארצנו הקטנטונת מרחבים הם נכס יקר, ושטחים פתוחים - כלומר, מרחבים לא בנויים - הם ממש אוצר! ריאות ירוקות ועורקים ירוקים: שמורות טבע, גנים לאומיים, יערות של הקרן הקיימת לישראל, שטחים חקלאיים ושטחים אחרים לא מעובדים - כל אלה הם שטחים פתוחים, הנקראים גם ריאות ירוקות . גם בתוך האזורים הבנויים יש שטחים פתוחים - "עורקים ירוקים". אלה הם הפארקים והגנים, הכיכרות ושטחי החיץ, המשמשים לנו, לנופש ולשעשוע.

מטרת הפעולה:

הכרות עם המושג "שטחים פתוחים"

מהלך הפעולה:

מומלץ שהפעולה תתקיים בשטח פתוח – גינה ציבורית, יער או שדה...

נושא	מהלך הפעילות	זמן מומלץ	עזרים
פיקניק בשטח פתוח	מבקשים מראש מכל חניך להביא סוג מזון כלשהו ופותחים את הפעולה בשטח פתוח במרחב היישוב. חשוב שזו תהיה נקודה פתוחה היוצרת אוירה נעימה ו"טבעית".	20 דק'	אוכל, שמיכת פיקניק.
מה זה שטח פתוח?	פותחים עם פעילות חווייתית של "התמזגות" עם הטבע... חשוב לחדד את כל החושים: - להריח את הריחות (עצים, פרחים) - להקשיב לקולות (חיות, מים זורמים, עלים) - להביט בסביבה הטבעית - לטעום משהו (אפשר גם לפתוח בארוחה ממזון טבעי...) - למשש עלים... הפתיחה צריכה להיות חווייתית על מנת להמחיש את מה שהשטח	20 דק'	הסביבה שלנו...

		<p>הפתוח יכול לספק לנו. לא צריך להתאמץ יותר מדי, חשוב דווקא לנצל באופן הכי פשוט את הסביבה הטבעית.</p> <p>אפשר גם להביא לוחות ציור וצבעים ולתת למי שרוצה ומתחבר לנושא- לצייר את מה שהוא רואה ואת התחושות שהמקום מעורר בו.</p> <p>לאחר הפתיחה החווייתית מקיימים דיון:</p> <ul style="list-style-type: none"> - איך הרגשתם? - ממה נהנתם? - מה מיוחד בסביבה הטבעית? <p>מהו שטח פתוח? (חשוב שהחניכים יבינו את המושג)</p>	
<p>מפה ריקה של ישראל (אפשר לצייר עם גיר בגדול על הרצפה), כל מני מפות</p>	<p>30 דק'</p>	<p>במרכז המעגל נניח מפה של מתאר ארץ ישראל. נחלק לחניכים תפקידים (בבודדים – זוגות או שלשות תלוי בגודל הקבוצה), כל תת קבוצה מקבלים מפה אחרת של המדינה וצריכים לצייר על גבי המפה האילמת את הנתונים שעל המפה</p>	<p>הכנת מפת ישראל</p>
<p>יש להשתמש במפת ההשפעה של השטחים הפתוחים לצורך הדגמה</p>	<p>10 דק'</p>	<p>לאחר שמילאנו את המפה – בוחנים יחד היכן נותרו שטחים פתוחים? אילו חלקים בארץ אינם מיושבים? באילו איזורים ניתן היום לנפוש ולטייל ללא מפריע? מה אפשר להבין מהמציאות העגומה שמצטיירת בפנינו?</p> <p>היקף השטחים הפתוחים לפש במחוזות ישראל, 1998 (במ"ר לפש)</p>	<p>סימון שטחים פתוחים על המפה</p>

חשוב להסביר כי סביב כל איזור מיושב, יש טבעת השפעה על

		הסביבה – רעש, פסולת, כבישים שמשפיעים גם הם על שטחים פתוחים.	
מכתבים מההורים	30 דק'	<p>המדריך יבקש מהורי החניכים לכתוב לבנו מכתב שבו יתאר את ילדותו. צריך לשים דגש על אופי המשחקים ששיחקו, האם היו יותר בחוץ או בפנים? מהו נוף הילדות הזכור ביותר להורים? הפעולה תפתח בכך שכל חניך יקבל את המכתב מהוריו, לאחר מכן ננסה להשוות בין חוויות הילדות של ההורים לבין חוויות הילדות של החניכים:</p> <ol style="list-style-type: none">1. מה ההבדל בין מקומות הבילוי של ההורים לאלו שלנו?2. כמה ההורים בילו "בפנים"? (קניונים, מחשבים, טלוויזיה, קולנוע) וכמה בחוץ?3. אילו משחקים ההורים שלנו היו משחקים?4. האם נראה לכם שזה משפיע על אורח חיינו? בפעולה הבאה, ננסה להבין מעבר לחוויה ואיכות החיים – למה ולמי חשובים השטחים הפתוחים.	

